

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา เรื่องความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารฆ่าแมลงใน การปลูกผัก ต.แม่แฝกใหม่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ จำนวน 216 คน ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรม การใช้สารฆ่าแมลงของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการใช้สารฆ่าแมลง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านคุณสมบัติในการใช้สารฆ่าแมลงของกลุ่มตัว
อย่าง

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

1.1 อายุ

เกษตรกรส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30-40 ปี และ 41-45 ปี ร้อยละ 35.60 และ 35.30 ตามลำดับ ซึ่งมีอายุเฉลี่ยใกล้เคียงกัน เพราะว่าเป็นช่วงอายุวัยทำงานและมีกำลังพอที่จะปฏิบัติงาน ได้อย่างเต็มที่ โดยเกษตรกรที่มีอายุต่ำที่สุด คือ 18 ปี และสูงสุด 72 ปี

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	8	3.70
30-40	77	35.60
41-50	76	35.30
51-60	45	20.80
สูงกว่า 60	10	4.60
รวม	216	100

1.2 ระดับการศึกษา

เกษตรกรส่วนใหญ่จำนวน 119 คน (ร้อยละ 55.09) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาภาคบังคับที่ทุกคนต้องเรียน โดยระดับการศึกษาของเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำที่สุดคือต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 3.70) และระดับการศึกษาสูงที่สุดที่เกษตรกรจบคือคือระดับปริญญาตรีจำนวน 6 คน (ร้อยละ 2.78) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 4	8	3.70
ระดับประถมศึกษาปีที่ 4	119	55.09
ระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6	45	20.83
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	12	5.56
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	12	5.56
ระดับ อนุปริญญา	14	6.48
ระดับปริญญาตรี	6	2.78
รวม	216	100

1.3 ประสบการณ์ในการปลูกผัก

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.48) มีประสบการณ์ในการปลูกผัก ระหว่าง 1-10 ปี ที่เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกผักในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเนื่องมาจากก่อนที่จะมีการทำการเกษตรกรรมโดยการปลูกผักนั้น ชาวบ้านที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยทำงานได้เข้าไปประกอบอาชีพในเมืองหลวง เพื่อที่หารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว ซึ่งต่อมาได้เกิดปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ งานก่อสร้างและโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้ปิดกิจการลง จึงทำให้มีการเลิกจ้างงาน แรงงานบางส่วนต้องกลับมาภูมิภาคเดิมและได้หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการปลูกผักต่ำสุดเท่ากับ 1 ปี และสูงที่สุดคิดเท่ากับ 50 ปี ดังแสดงใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับประสบการณ์

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1-10	122	56.48
11-20	63	29.17
21-30	20	9.26
31-40	7	3.24
41-50	4	1.85
รวม	216	100

1.4 การเลือกใช้สารในการป้องกันและกำจัดแมลง

เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกใช้สารเคมีฆ่าแมลงจำนวน 137 คน (ร้อยละ 63.43) และเป็นเกษตรกรที่ใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง จำนวน 79 คน (ร้อยละ 36.57) (ในที่นี้รวมการใช้สารเคมีฆ่าแมลงและสารชีวภาพฆ่าแมลงเป็นการใช้สารชีวภาพ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับการใช้สารเคมีฆ่าแมลงทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตและเป็นการป้องกันกำจัดแมลงได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง ทั้ง ๆ ที่เกษตรกรทราบถึงความไม่ปลอดภัยและอันตรายที่จะก่อให้เกิดกับตัวเกษตรกรเอง ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามการเลือกใช้สารป้องกันและกำจัดแมลง

ชนิดของสาร	จำนวน	ร้อยละ
สารเคมีฆ่าแมลง	137	63.43
ใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	74	34.26
ใช้ร่วมกัน	5	2.31
รวม	216	100

1.5 พื้นที่ถือครองในการปลูกผัก

เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองมีจำนวน 155 คน โดยเฉลี่ยแล้วมีพื้นที่ 2.77 ไร่ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับเช่าที่ดินผู้อื่นมีจำนวน 112 โดยเฉลี่ยแล้วมีพื้นที่ 2.55 ไร่ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องเช่าที่ดิน เนื่องจากที่ดินของตนเองมีไม่มากพอที่จะประกอบอาชีพปลูกผักเพื่อไว้ขายดังแสดงในตาราง ที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนของเกษตรกรแยกตามการถือครองพื้นที่และจำนวนเฉลี่ยของพื้นที่ถือครอง

การถือครอง	จำนวน	เฉลี่ย (ไร่)	SD
ที่ดินของตนเอง	155	2.77	2.15
เช่าผู้อื่น	112	2.55	1.62

หมายเหตุ - SD คือค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- เกษตรกรบางคนมีที่ดินของตนเองพร้อมทั้งเช่าที่ผู้อื่นด้วย

1.6 พื้นที่ทำการปลูกผัก

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.54) มีพื้นที่ปลูกผักระหว่าง 1-3 ไร่ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ได้นั้นพื้นที่ในการปลูกผัก โดยเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และมีจำนวนพอพอดีสำหรับการดูแลรักษาผลผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพที่ดีได้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพืชจำพวก คื่นห่อ กะหล่ำพริก และมะเขือเทศ โดยพื้นที่ในการปลูกผักมากที่สุดคือ 15 ไร่ และต่ำที่สุดคือ 0.50 ไร่ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามพื้นที่ทำการปลูกผัก

พื้นที่ (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1	1	0.46
1-3	161	74.54
4-6	47	21.76
7-10	3	1.39
มากกว่า 10	4	1.85
รวม	216	100

1.7 รายได้จากการปลูกผัก (ม.ค.-ธ.ค. 2544)

เกษตรกรส่วนใหญ่(ร้อยละ 74.30) มีรายได้ 10,000 – 50,000 บาท เนื่องจากพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกผักเป็นพื้นที่มีแหล่งชลประทานที่ดี จึงทำให้มีการปลูกผักซึ่งเป็นพืชที่มีอายุสั้นในปีหนึ่ง ๆ นั้นสามารถปลูก เก็บเกี่ยว จึงทำให้มีผลผลิตและมีรายได้ตลอดทั้งปี โดยเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำที่สุด 1,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท และรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 27,095.35 บาท ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามรายได้จากภาคเกษตรในรอบ 1 ปี

รายได้ (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	37	17.20
10,000 – 50,000	161	74.30
50,001 – 100,000	11	5.10
100,001 – 150,000	3	1.50
150,001 – 200,000	4	1.90
รวม	216	100

1.8 การจำหน่ายผลผลิต

เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตโดยขายให้พ่อค้าคนกลาง จำนวน 125 คน(ร้อยละ 59.72) เนื่องจากการที่พ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อผลผลิตซึ่งถือว่าการสะดวกในการถ่ายเทผลผลิตออกไปก่อนที่ผลผลิตจะเกิดความเสียหายเพราะว่าส่วนใหญ่แล้วผลผลิตจะออกมาสู่ตลาดพร้อม ๆ กัน ทำให้มีปริมาณมาก แม้ว่าเกษตรกรจะทราบว่าถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางก็ตาม ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของเกษตรกรแยกตามการจำหน่ายผลผลิต

การจำหน่ายผลผลิต	จำนวน	ร้อยละ
ส่งออกต่างประเทศ	1	0.46
ขายเองตามท้องตลาดและขายให้พ่อค้าคนกลาง	38	17.59
ขายเองตามท้องตลาด	93	43.06
ขายให้พ่อค้าคนกลาง	129	59.72

หมายเหตุ เกษตรกร 1 คนสามารถเลือกการจำหน่ายผลผลิตได้มากกว่า 1 วิธี

1.9 ความคิดเห็นในการลดการใช้สารเคมีโดยใช้สารที่สกัดจากชีวภาพแทน

เกษตรกรร้อยละ 44.44 เห็นด้วย โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าการใช้สารฆ่าแมลงชีวภาพนั้นมีความปลอดภัยทั้งต่อตัวของเกษตรกรเอง ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมมากกว่าสารเคมีฆ่าแมลงและเกษตรกรร้อยละ 55.56 ไม่เห็นด้วย โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงนั้นใช้ไม่ได้ผลซึ่งก็ทำให้มีการใช้สารเพิ่มมากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามการความคิดเห็นในการลดใช้สารเคมีโดยใช้สารที่สกัดจากชีวภาพแทน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย		
ปลอดภัย	63	29.17
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	14	6.48
ประหยัดต้นทุน	8	3.70
สะดวกในการจัดทำ	7	3.24
รักษาสภาพแวดล้อม	3	1.39
คำนึงถึงผู้บริโภค	1	0.46
รวม	96	44.44
ไม่เห็นด้วย		
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	49	22.69
ใช้ไม่ได้ผล	39	18.06
สารเคมีให้ผลดีกว่า	19	8.80
สารเคมีใช้สะดวกกว่า	10	4.63
จำนวนแมลงมีมาก	1	0.46
ไม่มีความรู้ผลิตสารชีวภาพ	1	0.46
แมลงดื้อง่าย	1	0.46
รวม	120	55.56
รวมทั้งหมด	216	100

1.10 การรับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สารฆ่าแมลงในการปลูกผัก

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการแนะนำจากร้านค้า จำนวน 168 คน (ร้อยละ 77.78) แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรได้ให้ความสำคัญกับร้านค้าตัวแทนจำหน่ายเพราะว่าร้านค้านี้มีโอกาสเข้าถึงเกษตรกรได้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น ทั้งนี้เนื่องจากมีกลยุทธ์ในการตลาดที่จะส่งเสริมการขายของตนให้มาก โดยได้มีส่วนให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติให้เกษตรกร และนอกจากนี้การรับฟังการบอกเล่าจากเพื่อนบ้านก็มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการเลือกใช้สารฆ่าแมลงของเกษตรกร โดยมีจำนวน 110 คน (ร้อยละ 50.93) และมีส่วนน้อยจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.93) ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนของเกษตรกรแยกตามการรับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สารฆ่าแมลงในการปลูกผัก

แหล่งที่ให้คำแนะนำ	จำนวน	ร้อยละ
ร้านค้า	168	77.78
เพื่อนบ้าน	110	50.93
ตัวแทนจำหน่ายสารฆ่าแมลง	80	37.04
ญาติ	53	24.54
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	44	20.37
ผู้นำท้องถิ่น	8	3.70
วิทยากร	4	1.85
บริษัทเจ้าของพืชที่ปลูก	3	1.39
รู้ด้วยตัวเอง	2	0.93

หมายเหตุ เกษตรกรบางคนรับคำแนะนำมากกว่า 1 แห่ง

1.11 การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารฆ่าแมลง

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากร้านตัวแทนจำหน่ายสารฆ่าแมลงจำนวน 179 คน (ร้อยละ 82.87) เนื่องจากร้านค้าตัวแทนจำหน่ายสารฆ่าแมลงได้ให้คำแนะนำ และแนะนำให้คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ให้แก่เกษตรกร โดยเมื่อเปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีเพียง (ร้อยละ 24.07) แสดงว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีบทบาทในการเข้ามามีส่วน

ร่วมในชุมชนและไม่มี การส่งเสริมการเกษตรเท่าที่ควร และส่วนน้อยจำนวน 1 คน ได้รับข้อมูลข่าวสารจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนของเกษตรกรแยกตามการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารฆ่าแมลง

การรับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ร้านตัวแทนจำหน่ายสารฆ่าแมลง	179	82.87
โทรทัศน์	106	49.07
เพื่อนบ้าน	105	48.61
พนักงานขายสารฆ่าแมลง	85	39.35
วิทยุ	62	28.70
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	52	24.07
เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร	29	13.43
บริษัท	5	2.31
หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน	1	0.46

หมายเหตุ เกษตรกรบางคนการรับข้อมูลข่าวสารมากกว่า 1 แห่ง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจ การใช้สารฆ่าแมลงในการปลูกผัก ของ
เกษตรกร ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความรู้ความเข้าใจในการใช้สารฆ่าแมลงสารเคมีฆ่าแมลงและสารชีวภาพฆ่าแมลง ค่าเฉลี่ย
ของเกษตรกรที่ตอบถูกเป็นรายชื่อ

ข้อคำถาม	จำนวน		ร้อยละ (ตอบถูก)
	ตอบถูก	ตอบผิด	
1. การใช้สารฆ่าแมลงที่ถูกต้องควรทำอย่างไร	202	14	93.52
2. ชนิดของสารฆ่าแมลงที่เลือกใช้ควรเป็นเช่นไร	133	83	61.57
3. สารฆ่าแมลงที่ดีมีลักษณะอย่างไร	114	102	52.78
4. การเปิดฝาทาขณะบรรจุสารฆ่าแมลงที่ถูกต้องควรทำอย่างไร	192	24	88.89
5. การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารฆ่าแมลงที่ดีควรเป็นอย่างไร	104	112	48.15
6. การผสมสารฆ่าแมลงในข้อใดต่อไปนี้เป็นที่ถูกต้องที่สุด	209	7	96.76
7. การผสมสารฆ่าแมลงจะต้องทำในสถานที่ใดเหมาะสมที่สุด	71	145	32.87
8. การแต่งกายในการฉีดพ่นสารฆ่าแมลงที่ถูกต้องควรเป็น อย่างไร	196	20	90.74
9. ขณะที่ฉีดพ่นสารฆ่าแมลงที่ถูกต้องควรทำอย่างไร	169	47	78.24
10. การฉีดพ่นสารฆ่าแมลงควรทำในเวลาใดที่เหมาะสมที่สุด	212	4	98.15
11. หลังการฉีดพ่นสารฆ่าแมลงท่านปฏิบัติอย่างไรกับตัวท่าน	213	3	98.61
12. เมื่อฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเสร็จแล้วควรทำอย่างไร	79	137	36.57
13. การเก็บรักษาสารฆ่าแมลงที่ดีที่สุดควรเก็บไว้ที่ใด	109	107	50.46
14. ภาชนะที่ใช้บรรจุสารฆ่าแมลงที่ใช้หมดแล้วควรทำอย่างไร	141	75	65.28
15. เมื่อสารฆ่าแมลงถูกผิวหนังวิธีที่ถูกต้องควรทำอย่างไร	214	2	99.07
เฉลี่ย	157.20	58.80	72.78

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจในการใช้สารฆ่าแมลงของเกษตรกร
ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีจำนวนเกษตรกรที่ตอบถูก เท่ากับ 157
คน(คิดเป็นร้อยละ 72.78 ของเกษตรกรทั้งหมด)

ตารางที่ 13 จำนวนร้อยละของเกษตรกรแยกตามคะแนน จากแบบสัมภาษณ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารแมลงทั้งสารเคมีฆ่าแมลงและสารชีวภาพฆ่าแมลง

คะแนน	จำนวน (คน)	คะแนน x จำนวน	ร้อยละ
5	1	5	0.46
6	5	30	2.31
7	10	70	4.63
8	26	208	12.04
9	23	207	10.65
10	25	250	11.57
11	31	341	14.35
12	31	372	14.35
13	34	442	15.74
14	17	238	7.87
15	13	195	6.02
รวม	216	2358	100

หมายเหตุ ไม่มีเกษตรกรตอบในระดับคะแนนที่ 1-4

คะแนนเฉลี่ยของเกษตรกรเท่ากับ 10.92 (2358/216) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.36

ตารางที่ 14 เกณฑ์ระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจในการใช้สารฆ่าแมลง

ระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจ	จำนวนคน	ร้อยละ	ระดับ
11 – 15	126	58.33	มาก
6 – 10	89	41.20	ปานกลาง
0 – 5	1	0.46	ต่ำ
รวม	216	100	

จากตารางที่ 14 สามารถอธิบายได้ว่าเกษตรกรในตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาจากภาพรวมของระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้สารฆ่าแมลงอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัย

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารเคมีฆ่าแมลงของ

เกษตรกร ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรม แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ระดับพฤติกรรมการใช้สารฆ่าแมลง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการใช้สารเคมีฆ่าแมลง (137 คน) ในข้อคำถามต่าง ๆ

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ก่อนการใช้สารฆ่าแมลง			
1. มีการสำรวจชนิดและปริมาณของแมลงศัตรูพืชผักที่ระบาด	2.37	0.78	ปานกลาง
2. ศึกษาชนิดของสารฆ่าแมลงให้เหมาะสมกับชนิดของแมลงศัตรูพืชผัก	2.39	0.79	ปานกลาง
3. เลือกใช้สารฆ่าแมลงตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกร	1.77	0.83	ปานกลาง
4. อ่านฉลากคำแนะนำจนเข้าใจก่อนการใช้	2.53	0.85	มาก
5. ผสมสารฆ่าแมลงตามอัตราที่กำหนด	2.85	0.57	มาก
6. ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือก่อนการปฏิบัติงาน	2.55	0.88	มาก
*7. ใช้มือเปล่าในการผสมสารฆ่าแมลง	3.85	0.61	มากที่สุด
ขณะการใช้สารฆ่าแมลง			
8. ใช้อุปกรณ์ป้องกันสารฆ่าแมลง			
8.1 ถุงมือ	2.89	0.52	มาก
8.2 รองเท้าบูต	3.07	0.80	มาก
8.3 สวมเสื้อแขนยาว	3.30	0.57	มาก
8.4 สวมกางเกงขายาว	3.31	0.55	มาก
8.5 สวมหมวก/ผ้าโพกศีรษะ	2.14	1.17	ปานกลาง
8.6 สวมแว่นตา	0.85	0.94	น้อย

ตารางที่ 15 (ต่อ) ระดับพฤติกรรมการใช้สารฆ่าแมลง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการใช้สารเคมีฆ่าแมลง (137 คน) ในข้อคำถามต่าง ๆ

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
8.7 สวมอุปกรณ์ครอบปาก/จมูก	2.31	1.03	ปานกลาง
9. ขณะพ่นสารฆ่าแมลงอยู่เหนือลม	3.03	0.40	มาก
*10. สวมบูทหรือขณะพ่นสารฆ่าแมลง	3.87	0.36	มากที่สุด
*11. ใช้ปากเป่าหรือดูด สิ่งอุดตันหัวฉีด	3.96	0.21	มากที่สุด
12. การผสมสารฆ่าแมลงไม่ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำและที่อยู่อาศัย	2.34	0.83	ปานกลาง
หลังการใช้สารฆ่าแมลง			
13. อาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที	3.09	0.68	มาก
14. ล้างภาชนะ อุปกรณ์พ่นสารฆ่าแมลงให้สะอาด ก่อนเก็บอุปกรณ์	2.66	1.02	มาก
15. ดูป้ายบอกเตือนผู้อื่นถึงวันที่ฉีดพ่นสารฆ่าแมลง	0.42	0.70	น้อยที่สุด
16. เก็บสารฆ่าแมลงไว้ในที่ปลอดภัย ห่างไกลจากเด็กและสัตว์เลี้ยง	3.02	0.49	มาก
*17. ทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการพ่นสารฆ่าแมลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง	2.23	1.05	ปานกลาง
รวม	2.64	0.63	มาก

หมายเหตุ SD คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* คือ ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 15 สามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมการใช้สารเคมีฆ่าแมลงของเกษตรกรตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ก่อนการใช้ ขณะการใช้ และหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง จำนวนทั้งหมด 23 ข้อ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากหรือมีการปฏิบัติเกือบทุกครั้งโดยมีค่าเฉลี่ย 2.64 โดยพฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลงเกษตรกรใช้มือเปล่าในการผสมสารฆ่าแมลงอยู่ในระดับมากที่สุด (เป็นข้อคำถามเชิงลบ) มีค่าเฉลี่ย 3.85 แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจในด้านการใช้มือเปล่าในการผสมสารเคมีฆ่าแมลง เพราะได้คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง ในด้านพฤติกรรมขณะการใช้

สารเคมีฆ่าแมลงของเกษตรกรโดยใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดตันหัวฉีดอยู่ในระดับมากที่สุด (เป็นข้อคำถามเชิงลบ) มีค่าเฉลี่ย 3.96 และสวมแว่นตาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.85 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจในการที่จะปฏิบัติการใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดตันหัวฉีด และใส่แว่นในการปฏิบัติงาน และในส่วนของพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง เกษตรกรอาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.09 และคิดป้ายบอกรุ่นผู้อื่นถึงวันที่ฉีดพ่นสารฆ่าแมลงอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.42 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรได้ใส่ใจในด้านการอาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที เนื่องจากได้คำนึงถึงผลกระทบจากสารเคมีฆ่าแมลงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรเอง อีกทั้งเกษตรกรควรที่จะต้องคิดป้ายเตือนเพราะว่าอาจมีบุคคลอื่น โดยเฉพาะเด็กที่ไม่รู้ว่าเป็นบริเวณนั้น มีการฉีดพ่นสารฆ่าแมลงและถ้าหากเข้าไปบริเวณนั้นอาจเกิดการสัมผัสกับสารได้โดยตรงซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการสัมผัสสารได้

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารฆ่าแมลง ทั้ง 3 ขั้นตอนในกลุ่มของเกษตรกรที่ใช้สารเคมีฆ่าแมลง (137 คน) ในขั้นตอนต่าง ๆ

ขั้นตอน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	2.62	มาก
ขณะใช้สารฆ่าแมลง	2.82	มาก
หลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	2.29	ปานกลาง
รวม	2.58	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า

- พฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง
- พฤติกรรมขณะการใช้สารเคมีฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมขณะการใช้สารเคมีฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง

- พฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลงบ่อยครั้ง

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกร ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรม แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ระดับพฤติกรรมการใช้สารฆ่าแมลง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง (79 คน) ในข้อคำถามต่าง ๆ

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ก่อนการใช้สารฆ่าแมลง			
1. มีการสำรวจชนิดและปริมาณของแมลงศัตรูพืชผักที่ระบาด	3.09	0.79	มาก
2. ศึกษาชนิดของสารฆ่าแมลงให้เหมาะสมกับชนิดของแมลงศัตรูพืชผัก	3.06	0.81	มาก
3. เลือกใช้สารฆ่าแมลงตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกร	2.05	0.96	ปานกลาง
4. อ่านฉลากคำแนะนำงานเข้าใจก่อนการใช้	3.28	0.68	มาก
5. ผสมสารฆ่าแมลงตามอัตราที่กำหนด	3.34	0.57	มาก
6. ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือก่อนการปฏิบัติงาน	2.89	0.91	มาก
* 7. ใช้มือเปล่าในการผสมสารฆ่าแมลง	3.89	0.51	มากที่สุด
8.1 ถูมือ	3.16	0.63	มาก
8.2 รองเท้าบูต	3.28	0.55	มาก
8.3 สวมเสื้อแขนยาว	3.38	0.56	มาก
8.4 สวมกางเกงขายาว	3.35	0.62	มาก
8.5 สวมหมวก/ผ้าโพกศีรษะ	3.04	0.76	มาก
8.6 สวมแว่นตา	1.41	0.88	น้อย
8.7 สวมอุปกรณ์ครอบปาก/จมูก	2.80	1.08	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)ระดับพฤติกรรมการใช้สารฆ่าแมลง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง (79 คน) ในข้อคำถามต่าง ๆ

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
9. ขณะพ่นสารฆ่าแมลงอยู่เหนือนม	3.35	0.62	มาก
*10. สูดบุหรี่ยขณะพ่นสารฆ่าแมลง	3.87	0.43	มากที่สุด
*11. ใช้ปากเป่าหรือดูด สิ่งอุดต้นหัวฉีด	3.89	0.36	มากที่สุด
12. การผสมสารฆ่าแมลงไม่ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำและที่อยู่อาศัย	2.67	1.00	มาก
หลังการใช้สารฆ่าแมลง			
13. อาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที	3.48	0.66	มาก
14. ล้างภาชนะ อุปกรณ์พ่นสารฆ่าแมลงให้สะอาด ก่อนเก็บอุปกรณ์	2.95	0.93	มาก
15. ดัดป้ายบอกเตือนผู้อื่นถึงวันที่ฉีดพ่นสารฆ่าแมลง	0.94	1.04	น้อย
16. เก็บสารฆ่าแมลงไว้ในที่ปลอดภัย ห่างไกลจากเด็กและสัตว์เลี้ยง	3.29	0.62	มาก
*17. ทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการพ่นสารฆ่าแมลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง	2.11	1.36	ปานกลาง
รวม	3.41	0.75	มาก

หมายเหตุ SD คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* คือ ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 17 สามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกร ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ก่อนการใช้ ขณะการใช้ และหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง จำนวนทั้งหมด 23 ข้อ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากหรือมีการปฏิบัติเกือบทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.41 โดยพฤติกรรมก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงเกษตรกรใช้มือเปล่าในการผสมสารฆ่าแมลงอยู่ในระดับมากที่สุด (เป็นข้อคำถามเชิงลบ) มีค่าเฉลี่ย 3.89 แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรไม่ได้ให้ความใส่ใจในด้านการใช้มือเปล่าในการผสมสารเคมีฆ่าแมลง เพราะได้คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง ในด้านพฤติกรรมขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกร โดยใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดต้นหัวฉีดอยู่ในระดับมากที่สุด (เป็น

ข้อคำถามเชิงลบ) มีค่าเฉลี่ย 3.89 และสวมแว่นตาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.41 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจในการที่จะปฏิบัติการใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดต้นหัวฉีด และใส่แว่นในการปฏิบัติงาน และในส่วนของพฤติกรรมหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง เกษตรกรอาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.48 และคิดป้ายบอกเตือนผู้อื่นถึงวันที่ฉีดพ่นสารฆ่าแมลงอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.94 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรได้ใส่ใจในด้านการอาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที เนื่องจากได้คำนึงถึงผลกระทบจากสารชีวภาพฆ่าแมลงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรเอง อีกทั้งเกษตรกรควรที่จะต้องติดป้ายเตือนเพราะว่าอาจมีบุคคลอื่น โดยเฉพาะเด็กที่ไม่รู้ว่าบริเวณนั้น มีการฉีดพ่นสารฆ่าแมลงและถ้าหากเข้าไปบริเวณนั้นอาจเกิดการสัมผัสกับสาร ได้โดยตรงซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการสัมผัสสารได้

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารฆ่าแมลง ทั้ง 3 ขั้นตอนในกลุ่มของเกษตรกรที่ใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง (79 คน) ในขั้นตอนต่าง ๆ

ขั้นตอน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	3.08	มาก
ขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	3.11	มาก
หลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	2.55	มาก
รวม	2.91	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า

- พฤติกรรมก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง
- พฤติกรรมขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง

- พฤติกรรมหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงของเกษตรกรมีความอย่างถูกต้องและปลอดภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรมีพฤติกรรมหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยเกือบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทั้ง 3 ขั้นตอน คือก่อนการใช้ ขณะการใช้และหลังการใช้สารฆ่าแมลง โดยการหาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4.1 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารเคมีฆ่าแมลงทั้ง 3 ขั้นตอน ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารเคมีฆ่าแมลง ทั้ง 3 ขั้นตอน

ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมในการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	ค่าความสัมพันธ์
ก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	0.333**
ขณะการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	0.216*
หลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	-0.004

** ระดับนัยสำคัญ 0.01

* ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีฆ่าแมลงมีค่าเท่ากับ 0.333** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 สามารถอธิบายได้ว่าระดับความรู้ความเข้าใจมีแนวโน้มที่จะทำให้พฤติกรรมการใช้สารเคมีฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะเกษตรกรทราบดีว่าสารเคมีฆ่าแมลงเป็นสารที่มีอันตราย ดังนั้น

พฤติกรรมก่อนที่จะมีการใช้สารนั้นต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ อ่านฉลากให้เข้าใจก่อนการใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรได้คำนึงถึงความปลอดภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นต่อตัวเกษตรกรเอง

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมขณะการใช้สารเคมีฆ่าแมลงมีค่าเท่ากับ 0.216* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจมีแนวโน้มที่จะทำให้พฤติกรรมการใช้สารเคมีฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะเกษตรกรทราบดีว่าสารเคมีฆ่าแมลงเป็นสารที่มีอันตราย ดังนั้นพฤติกรรมขณะการใช้สารนั้นต้องมีความระมัดระวัง และพยายามหลีกเลี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีฆ่าแมลงโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรได้คำนึงถึงความปลอดภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีฆ่าแมลงที่จะเกิดขึ้นต่อตัวเกษตรกรเอง

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง มีค่าเท่ากับ -0.004 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีฆ่าแมลง ทั้งนี้เกษตรกรอาจมีความรู้ความเข้าใจ แต่ไม่ได้มีพฤติกรรมหลังการใช้อย่างถูกต้องและปลอดภัยอีกทั้งไม่ได้คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตัวของเกษตรกรเอง

4.2 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของเกษตรกร

ในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงทั้ง 3 ขั้นตอน ดังแสดง ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของเกษตรกรในการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงทั้ง 3 ขั้นตอน

ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรม ในการใช้สารเคมีฆ่าแมลง	ค่าความสัมพันธ์
ก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	0.013
ขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	-0.121
หลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง	0.265*

* ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก่อนการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงมีค่าเท่ากับ 0.013 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง ทั้งนี้เกษตรกรอาจมีความรู้ความเข้าใจ แต่ไม่ได้มีพฤติกรรมก่อนการใช้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เพราะเกษตรกรทราบดีว่าสารชีวภาพฆ่าแมลงนั้นเป็นสารที่มีความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกรมากกว่าสารเคมีฆ่าแมลง

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงมีค่าเท่ากับ -0.121 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมขณะการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลง ทั้งนี้เกษตรกรอาจมีความรู้ความเข้าใจ แต่ไม่ได้มีพฤติกรรมก่อนการใช้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เพราะเกษตรกรทราบดีว่าสารชีวภาพฆ่าแมลงนั้นเป็นสารที่มีความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกรมากกว่าสารเคมีฆ่าแมลง

ระดับความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงมีค่าเท่ากับ 0.265* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายได้ว่า ระดับความรู้ความเข้าใจมีแนวโน้มที่จะทำให้พฤติกรรมหลังการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะเกษตรกรได้คำนึงถึงความปลอดภัยหลังจากการใช้สารชีวภาพฆ่าแมลงที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเกษตรกรเอง

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในด้านความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่างเกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพฆ่าแมลงโดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ และร้อยละ

5.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่างเกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพ ในด้านคุณภาพของสารฆ่าแมลง ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพฆ่าแมลง ด้านคุณภาพ

คุณสมบัติ	สารเคมีฆ่าแมลง		สารชีวภาพฆ่าแมลง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านคุณภาพ				
1. ความสามารถในการป้องกันกำจัดแมลง				
- เชียบพลัน	116	84.7	69	87.30
- ใช้เวลานาน	21	15.30	10	12.70
2. ความประหยัดในด้านปริมาณการใช้				
- มาก	93	67.90	38	48.10
- น้อย	44	32.10	41	51.90
3. ผลกระทบอาจเกิดขึ้นจากพิษที่ปลูก				
- ทางตรง	63	46.00	44	55.70
- ทางอ้อม	74	54.00	35	44.30
4. ความเหมาะสมในด้านราคาจำหน่าย				
- เหมาะสม	41	29.90	69	87.30
- ไม่เหมาะสม	96	70.10	10	12.70
5. อายุการเก็บรักษากับประสิทธิภาพ เมื่อนำไปใช้				
- นาน	110	80.30	31	39.20
- ไม่นาน	27	19.70	48	60.80
เฉลี่ย		61.76		63.52

จากตารางที่ 21 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรที่ใช้สารเคมีและสารชีวภาพฆ่าแมลงมีความคิดเห็นในด้านคุณภาพร้อยละ 61.76 และ 63.52 ตามลำดับ แสดงว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นในด้านคุณภาพไม่แตกต่างกันเพราะว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มต่างก็คิดว่าสารที่ตนใช้นั้นมีคุณภาพดีกว่า

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพ ในด้านความปลอดภัยของสารฆ่าแมลง ดังแสดง
ในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพฆ่าแมลง ด้านความปลอดภัย

คุณสมบัติ	สารเคมีฆ่าแมลง		สารชีวภาพฆ่าแมลง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความปลอดภัย				
1. สุขภาพของเกษตรกร/ครอบครัว				
- ปลอดภัย	78	56.90	78	98.70
- ไม่ปลอดภัย	59	43.10	1	1.30
2. สุขภาพผู้บริโภค				
- ปลอดภัย	80	58.40	78	98.70
- ไม่ปลอดภัย	57	41.60	1	1.30
2. ความปลอดภัย (ดิน)				
- ปลอดภัย	72	47.40	77	97.50
- ไม่ปลอดภัย	65	52.60	2	2.50
3. ความปลอดภัย (น้ำ)				
- ปลอดภัย	83	60.60	77	97.50
- ไม่ปลอดภัย	54	39.40	2	2.50
2. ความปลอดภัย (อากาศ)				
- ปลอดภัย	82	59.90	77	97.50
- ไม่ปลอดภัย	55	40.10	2	2.50
เฉลี่ย		65.64		97.98

จากตารางที่ 22 สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรที่ใช้สารเคมีและสารชีวภาพฆ่าแมลงมี
ความคิดเห็นในด้านความปลอดภัยร้อยละ 65.64 และ 97.98 ตามลำดับ แสดงว่า เกษตรกรที่ใช้สาร
ชีวภาพฆ่าแมลง ได้มีการคำนึงถึงในด้านความปลอดภัยมากกว่าเกษตรกรที่ใช้สารเคมีฆ่าแมลง
เพราะเชื่อว่าสารชีวภาพฆ่าแมลงนั้นเมื่อใช้แล้วจะมีความปลอดภัยมากกว่าสารชีวภาพฆ่าแมลง

5.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพ ในด้านความสะดวกในการใช้สารฆ่าแมลง ดัง
แสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรระหว่าง
เกษตรกรที่ใช้สารเคมีกับสารชีวภาพฆ่าแมลง ด้านความสะดวกในการใช้

คุณสมบัติ	สารเคมีฆ่าแมลง		สารชีวภาพฆ่าแมลง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความสะดวกในการใช้				
1. การจัดเก็บ				
- สะดวก	11	8.00	39	49.40
- ไม่สะดวก	126	92.00	40	50.40
2. การจัดซื้อ				
- สะดวก	134	97.80	44	55.70
- ไม่สะดวก	3	2.20	35	44.30
3. วิธีการใช้				
- สะดวก	121	88.30	33	41.80
- ไม่สะดวก	16	11.70	46	58.20
4. แหล่งความรู้				
- สะดวก	102	74.50	34	43.00
- ไม่สะดวก	35	25.50	45	57.00
5. การจัดทำด้วยตัวเอง				
- สะดวก	121	88.30	67	84.80
- ไม่สะดวก	16	11.70	12	15.20
เฉลี่ย		71.38		54.94

จากตารางที่ 23 สามารถอธิบายได้ว่าเกษตรกรที่ใช้สารเคมีและสารชีวภาพฆ่าแมลงมีความ
คิดเห็นในด้านความสะดวกในการใช้ร้อยละ 71.38 และ 54.94 ตามลำดับ แสดงว่า เกษตรกรมีความ
คิดเห็นว่าที่ใช้สารเคมีฆ่าแมลงมีความสะดวกในการใช้มากกว่าสารชีวภาพฆ่าแมลง